

Poliittisesti ja industria-
lisesti yhdistyneen köy-
hällistön voimaa ei mi-
kään mahti mailmassa
voi kukistaa.

TOVERI

The circulation of the
Toveri is greater than
the combined circulation
of all other newspapers
printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

No. 171

Perjantaina, heinäkuun 26—Friday, July 26

1918.—YHDESTOISTA VUOSIK.—VOL. XI

Bolshevikit pi- tävät menet- telyä sodan- julistuksena

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Amsterdam, 25 p. heinäk. — Lokal Anzeigerille Moskovasta saapuneesta sähkösanomasta selitetään, että Venäjän bolshevikihallitus pitää liittolaismaiden sotajoukkojen maihinautusta Muurmannin rannikolla samana kuin sodanjulistuksena Venäjää vastaan. Bolshevikihallitus, lehden kertoman mukaan, on päättänyt ryhtyä asianmukaisiin vastatoimenpiteisiin.

Wilson neuvottelee.
Washington, 25 p. heinäk. — Presidentti Wilsonilla oli pitkäl-
linen neuvottelu tänään virkaate-
kevään valtiostuon Polkin
kanssa. Arvelaan Japanin vas-
tauksen Venäjälle sekaantumis-
kysymyksessä olleen aiheena
neuvottelulle, vaikka viranomai-
set eivät vielä myönnä, että lo-
pullinen vastaus Japanilta olisi
saatu.

Washingtonin viranomaiset ei-
vät pidä mahdollisena bolshevi-
kien lähettämää armeijaa Kuolan
niemimaalle.
Yhdysvaltain lähettämää
Francisilta ei ole saapunut mitään
tietoja sitten heinäkuun 11 päi-
vää, ja hallituspiireissä ollaan
jonkun verran levottomia hänen
nykyisestä asemastaan katsoen
viime aikaisiin tapuksiin. Tie-
detään, että kaikki yritykset sa-
nomien lähettämiseksi lähetti-
lälle ovat olleet turhat viime
aikoina.

Vologda, jossa lähettiläs Fran-
cis on oleskellut, on nykyään
bolshevikien hallussa. Lähetti-
lällä ei ole mitään virallista süh-
teitä bolshevikihallituksen kan-
sa, mutta jos maihinastumista
Muurmannin rannikolle pidetään
sodanjulistuksen arvoisena, niin
silloin on kyseenalaisista Francisin
oleskelnoikeus Venäjällä.

Liittolaisten puuhat Muurman-
nin rannikolla hermostuttavat
saksalaisia.

Amsterdam, heinäk. 18 p. —
Tapahtumat pohjois-Venäjällä
Muurmannin rannikolla ovat vii-
me aikoina saksalaisissa sanoma-
lehdissä herättäneet suurta
mielenkiintoa. Max Behrman,
Vossische Zeitungin Tukholmassa
oleva kirjeenvaihtaja on kirjoit-
tanut pitkän tätä asiaa koskevan
artikkelin.

Behrman kirjoittaa, että saami-
ensa tietojen mukaan se huho,
että brittiläiset etenevät Pets-
hangasta Suomea kohti, ei ole
saanut vahvistusta. Liittolai-
sten tarkoitus on saada aikaan yh-
teys Muurmannin rannikon ja
Uraalin vuorten sekä Volgan
välillä toimivien kasakoiden ja
seksiläis-slovakien kanssa, jota
tarkoitusta varten Arkangelin
ja Vologdan välinen rautatie on
suuresta merkityksestä.

“Vologda”, sanoo kirjeenvaihtaja,
“jossa nykyään asuu nel-
jän eri liittolaisvallan edustajat,
on tullut tärkeimmäksi rautatie
yhdysasemaksi, sillä se on yhtey-
dessä myöskin Permiin vievän
haararadan kanssa, jossa seksi-
län-slovakien valta-alue alkaa.”

Vaikka tätä arautuutia ei
vielä ole käytetty sotaväen kulje-
tukseen niin on se Behrmanin
sanojen mukaan edullinen propa-
gandan harjoittamiseen ja syytää
hän ankarasti sovietihallit-
tusta siitä tyhmyydestä, että sal-
livat liittolaisten diplomaatin
mennä Vologdaan.

Myyjäiset Toverin ra-
kennusrahaston hyväk-
si tämän ja ensi kuun
aikana. Tilaa ajoissa
myyjäislippusi.

SOTAUUTISIA

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(U. P:n sähkösanomia Toverille)

Virallinen tidonanto.

Pariisi, 26 p. heinäk. — Viral-
lisessa tiedonannossa ilmoitetaan,
että Oulche Le Chateau, saksalaisten
lujin puolustusasema Fere-en-Tardenoisin
länsipuolella, on valloitettu. Ranskalaiset ovat
myös valloittaneet Ville Montoiren,
Soissonsin ja Oulchyn puolivälissä.
Tiedonannossa sanotaan: “Ranskalaiset
valloittivat Ville Montoiren eilen illalla julman
taistelun jälkeen saaden 600 sotavankia
ja 20 kuulariikua. Oulche Le Chateau lankei
myös ranskalaisiin käsiin. Etenimme
kaupungin itäpuolelle ja valloimme
neljä ranskalaisa tykkiä. Ourq-virran
eteläpuolella eilen käydyssä taistelussa
saimme useita satoja sotavankia.”

Saksalaiset pulassa.

Amerikalaisen mukana Ranskassa,
26 p. heinäk. — Liittolaisten
painostuksessa saksalaisia Fere-en-Tardenoisin
kohden, heidän edessään on perääntymisen
Ourq-virran ylitse samoissa tu-
killa olosuhteissa jotka löivät
leimaa perääntymiselle Marnen
ylitse. Tilapäisistä esteistä huolimatta
liittolaisten eteneminen Fere-en-Tardenoisin
kohden on järjestelmällistä kolme valtieta
myöten etelästä ja lounaasta. Taistelu
on ollut erittäin julmaa Bois de Feressa.

Viime tiedot.

Pariisi, 26 p. heinäk. — (Kirje-
envaihtajalta) Ranskalais-amerikalaiset
ovat täydellisesti kiertäneet Bois de Feren
ja ovat nyt tuskin neljän mailin päässä
Fere-en-Tardenoisista. Kahden puolen
Mezin ja Fere-en-Tardenoisin
tietä amerikalaiset torjuivat vastahyökkäykset
ja painoivat pohjoista kohden valloittaen
Franquetin maatilaa.

Ranskalaisen mukana hyök-
käskentällä, 26 p. heinäk. — Kello
4 aikana tänään iltaapäivällä liittolaiset
jatkoivat menestyksellä hyökkäysliikkeitään
koko rintamalla Soissonsista ympäri
rintamunnekin aina Main de Massin
miehin saakka. Paitsi sulkeutumis-
miehin Fere-en-Tardenoisin ympäri-
lle, he voittivat alaa myös Champagnessa,
jossa kaikki saksalaisten alkuyökkäyksessä
vaikuttanut ulkoverustukset on voit-
ettu takaisin.

Sotatoimet Albanianssa.

Pariisi, 26 p. heinäk. — Ryh-
tyen äkkiä hyökkäämään maanantaina
Albanianssa toimivat ranskalaiset
ja italialaiset joukot valtasivat
kaikki kukkulat, jotka hallitsivat
Develi-virran oikeaa rantaa ja jokilaaksoa
Develin suiston toisella puolella, il-
motti sotavirasto tänään. Izz-
iacan ja Koboshvan kylät valloitiin.
Sotavankia otettiin 642. Liittolaiset
kärsivät aivan mitättömän menetyksen
miehissä.

Kaksi kuljetuslaivaa upotettu.

Roma, 25 p. heinäk. — Cat-
taroon tekemänsä hyökkäyksen aikana
italialaiset upottivat kaksi itävaltalaislaivaa.

Saksa auttaa Itävaltaa.

Washington, 25 p. heinäk. —
Keskusvallat ovat päättäneet
hyökätä Italiaan uusilla saksalaisilla
ja itävaltalaisilla divisio-
neilla saksalaisen kenraalin johdolla.
Tämä tieto on tullut Italian korkeim-
malle komennuskunnalle. Virallisessa
tiedonannossa sanotaan, että saksalaisia
joukkoja oli jo saapunut Itävaltaan.

Saksalaiset divisioinat sekoitetaan
itävaltalaisiin divisiooneihin, jotka
yhtymät tulevat muodostamaan
kokonaan uusia armeijajärjestöjä.

LAKKO VALUPAJASSA FITCHBURGISSA.

Raivaaja kertoo Fitchburgissa
heinäk. 18 päivä: “Union valimon
apulaiset alottivat lakon, kun työnantaja
ei suostunut korottamaan työlai-
sten palkkoja 25 sentillä päivää
kohti, eli \$3.75 päivälle. Lakkoon
yhtyi kaikki valurien apulaiset
yhteensä 25 työläistä. Apulaisten
lakko vaikutti penna, että koko
valimo täytyi panna seisoi-

Saksan junk- keripäälliköt levottomina

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Bern, Sveitsi, 25 p. heinäk. —
Keisari on kutsunut koolle suuro-
sotaneuvoston, jonka istunnossa
tulevat olemaan läsnä kaikki Sak-
san hallitsijat ja sotapäälliköt.
Ensi kerran Marnen taistelun
jälkeen Saksan hallitus on lakanut
julkaisemasta Ranskan virallisia
sotatiedonantoja. Berliner Tageblatt
sanoo: “Oisi suuri erehdys aliarvioida
Amerikan jalkaväkeä. Jos niin
tehtäisiin saattaisi se Saksan
kansan yllätyksille alttiiksi.

Eivät uskalla tunnustaa häviötään.

Parisi, 25 p. heinäk. — Saksan
epätoivoimen menettely miesvi-
sion armoittomassa kuluttamisessa,
ajan ja sotatarpeiden hukkaamisessa,
svöksemällä divisionan divisionan
jälkeen hajalle lyötäväksi Rheims-
Soissonsin rintamalla, johtuu neljästä
eri syyistä: Ensiksi, liittolaisten
hyökkäykset renkaassa, joka ympäröi
saksalaiset, on siirtänyt hyökkäys-
aluetten liittolaisille hetkenä, jolloin
se lyö murskaksi huolellisesti
valmistetun hyökkäys suunnitelman,
jonka Ludendorff selitti tuottavan
voiton ja rauhan. Toiseksi, Foch
kultuttaa saksalaisten aikaa, joka
nykyään on heille elinkykyisyys.

Kolmanneksi, Saksan militaristit
rohkailevat Saksan kansaa suurilla
lupauksilla Pariisin valloittamisesta
siinä määrin, että he eivät uskalla
myöntää perääntymisen merkityksen,
että tilaisuus Pariisin valloittamiseen
on mennyt. Neljänneksi, Ludendorff
kasasi suunnattomia määrää sotatarpeita
Rheims-Soissonsin “taskuun”
tulevia taisteluita varten, koettaen
nyt pelastaa näitä varastoja ihmisen-
kienkin hinnalla svöksemällä
uusia divisiooneja taisteluun.

Liittolaisten menestys.

Siinäkin tapauksessa, jos liittolai-
sten hyökkäys torjuttaisiin nyt,
olisivat he saaneet suuremman
menestyksen, kuin toivoivat hyök-
käyksen alkessa. Mutta ranskalaiset,
amerikalaiset jbrittiläiset
tuntevat järjestelmällisesti eteenpäin
metri metriltä ja kilometri kilometriltä.
Ludendorff on pakotettu vetämään
divisiooneja pois toiselta rintama-
alueelta, joissa oli suunniteltu
suuria sotaliikkeitä tulevien viikkojen
aikana. Vihollisen täytyy nyt laatia
suunnitelman kokonaan uudelleen
voittaakseen takaisin hyökkäysaluet-
ten saksalaisten aseman epätoivoisuutta
kuvaa taistelu kukkula no. 193
luona, jossa amerikalaiset yhtenä
päivänä torjuivat 11 hyökkäystä
ja ottivat 900 sotavankia.”

Propagandisti tunnusti syyllisyytensä

Oli saanut \$ 100,000 Saksan lähetti-
lältä.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New York, 25 p. heinäk. — Geo.
Sylvester Viereck, Viereck's Weeklyn
kustantaja ja “Fatherland” nimisen
julkaisun entinen toimittaja, joka
julkaisi suljetusta postista harjoittamansa
saksalaisen propagandan takia, on
tunnustanut saaneensa krei-
vi von Bernstorffilta ja Tri Dumb-
harjalta \$100,000 propagandan
harjoittamiseen lentolehtien ja
kirjojen muodossa, ilmoitettiin
tänään valtion yleisyyttä ja Lewisin
virastossa.

Vain katuvalot palavat New Yorkissa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New York, 25 p. heinäk. —
Polttoainehallinnon määräyksestä
olivat valot New Yorkin puodin-
kunoissa ja sähköilmotus-
taulut sammuksissa. Broadwaylla
paloiat ainoastaan katuvalot.

3,500 PAPERITEHTAAN TYÖLÄISTÄ LAKOSSA

Glens Falls, N. Y., 25 p. heinäk. —
New Yorkin valtion pohjoisosissa
paperitehtaitten työläiset ovat tehneet
lakon. Lakkoon ottaa osaa yli 3,500
työläistä ja on lakomaisena International
Paper Co:n paperitehtaat Glens Fallsissa,
Port Edwardsissa, Corinthissa ja
Ticonderassa sekä Finch, Prunyn
ja Co:n paperitehdas Glens Fallsissa.

New York, 25 p. heinäk. —
International Paper Co:n virasto on
ilmoitettu, että yhtiön isännistä
pelkää viidellä paperitehtaalalla
puhjenneen lakon leventävän
toisin korporaation 15 tehtaaseen,
jolloin lakkopartioisuus herpaantuisi
ja amerikalaiset sanomalehdet,
mitkä ovat hankkineet paperin
korporaatiolta, joutuisivat kärsimään
paperipulasta.

Yhtiö on ilmoittanut sotatö-
selkkausneuvostolle lakon kautta
uhkaavasta vaarasta.

Luokkariita on kärjistynyt Englannissa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Coventry, Engl., 25 p. heinäk. —
Puolenpäivän aikana tänään oli
24,000:sta ammattitaitoisesta
työmiehestä 18,000 yhtynyt lak-
koon. Tämän kautta on kaikkiaan
80,000 työstä paikkakunnan sotatarviketehtaisiin joutunut
työttömäksi. Lakkolaiset ovat
hyljänneet hallituksen virkailijain
ja liittoutuneiden ammattijärjestöjen
edustajien muodostaman yhteiskomitean
esityksen, että lakkoa viivytettäisiin
kunnes neuvottelukonferenssi on
koostunut.

Leeds, Engl., 25 p. heinäk. —
Konekäyttäjien ja liittoutuneiden
ammattijärjestöjen konferenssissa
tänään läsnäolevat edustajat,
jotka edustavat 300,000 järjestynyt
työläistä, päättivät lopettaa
työn ensi tiistaina, ellei hallitus
sitten mennessä ilmoita peruuttavansa
sulkumääräystä, joka estää
ammattitaitoisten työläisten
kulkupaattua.

200,000 jo lakkossa.

Lontoo, 25 p. heinäk. —
Birminghamin ja Coventryn lakkoin
taka Englannissa oli tänään noin
200,000 sotatöissä työlläistä
joutilaana. Birminghamissa
yhtyivät sähköttäjätkin lakkoon,
pakkottaen tehtaat seisomaan,
joissa työskentelee 150,000 työstä.

Manchesterissa koettavat tehta-
at vielä toimia 5,000 naistyöläisen
päättökseen johdosta, jossa
päättökseen naiset lupauvat pysyä
“lojailisena hallitukselle ja
joksuhaudoissa oleville miehille.”

Woolwichissa olivat työmiehet
myös hyväksyneet lakkoa vastustavan
päättöslausen.

Hallitus uhkailee.

Aamulehdissä julkaistussa epä-
virallisessa lausunossa ilmoitetaan,
että sotilaisissa olevat lakkolaiset
komennetaan viivyttelemättä
armeijaan. Hallitus on edelleen
jyrkkänä kieltäytynyt peruuttamasta
sulkumääräystä, joka on lakon
syytä.

Salama tappoi 3 miestä

zEphrata, Wash., 25 p. heinäk. —
Salama tappoi Don Williamsin,
J. Higginsin ja Alfred Powersin
nimiset miehet tiellä 6 mailin päässä
täältä. Miehet kulkussaan
ukkosilman raivotessa koittasivat
ajavivat jokainen nelivaljakkoja
ja surmasi salama keskimisestä
valjakosta yhden hevosen. Yhden
miehistä, Billingsleyn, viskasi
salama 15 jalan päähän.

Kansassa odotetaan suurta vehnäsatoa

Topeka, Kans., 25 p. heinäk. —
Kansain maanviljelysneuvostosta
ilmoitetaan, että jos nykyiset
merkit pitävät paikkansa, tuottaa
Kansain valtion vehnäsatona
tänä vuonna 102,000,000 bushelia.
Sadosta on vielä 78 prosenttia
puumatta.

Kiina rakentaa laivoja Amerikalle

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 25 p. heinäk. —
Merilähetysneuvoston puheenjohtaja
Hurlay ja Kiinan lähettiläs V. K.
Wellington Koo ovat allekirjoittaneet
ensimmäisen sopimuksen laivojen
rakentamisesta Yhdysvaltain ja
Kiinan välillä. Sopimuksen mukaan
rakennetaan Kiinan, hallituksen
telakalla Shanghaiissa neljä
teräsrakista, kunkin tilavuus 10,000 tonnia,
tämän maan hallitukselle, ja etuoikeus
myönnetään kahdeksan sänamankokoisen
laivan rakentamiseksi
niin pian kuin ensimmäiset
ovat valmistuneet.

9 tunnin työpäivä sahamyllyissä Duluthissa

Duluth, Minn., 24 p. heinäk. —
Hiljattain järjestäytyneet sahamylly-
työläiset ja huonekalujen tekijät
ovat saaneet yhtiöt pakotetuksi
myöntämään 9-tuntin työpäivän.
Kaksinkertainen palkka maksetaan
yliajasta ja sunnuntaisin sekä
juhlapäivinä tehtävästä työstä.
Työläisten vaatimukset
olivat virallisen työselkkausneuvoston
ratkaistavana.

Uhkaavat jälleen lakolla Mooneyn pelastamiseksi

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Tacoma, Wash., 25 p. heinäk. —
Ellei Thomas J. Mooneylle anneta
uutta oikeudentutkintoa tulevat
täällä kaikki unioniin kuuluvat
työläiset menemään mielenosoituslak-
koon Mooneyn pelastamiseksi.
Tacoma, Wash., 25 p. heinäk. —
Ellei Thomas J. Mooneylle anneta
uutta oikeudentutkintoa tulevat
täällä kaikki unioniin kuuluvat
työläiset menemään mielenosoituslak-
koon Mooneyn pelastamiseksi.

Itävallan ministeripula.

Parisi, 26 p. heinäk. —
Senjälkeen kun paroni Hussar epä-
onnistui muodostamaan kabinetti-
johtonsa alaisena, on keisari Kaarle
kehottanut paroni Erasmus von
Handelia, entistä sisäministeriä,
ottamaan vastaan edustavien
ministeripulan poistamisessa,
tiedotetaan Zürichistä.

Punakaartit voitolla.

Washington, 26 p. heinäk. —
Bolshevikien punan armeijan
on valloittanut Jaroslavin ja 3000
—5000 valkokaartilasta, tiedotetaan
Moskovasta langattomalla lennättimellä.
Monta valkokaartilasta hukkuu
yrittäessään uida Volgan ylitse.

Sovitteluryhtyksiä paperitehtaitten
työläkossa.

Washington, D. C., 26 p. heinäk. —
Sotatöselkkausneuvostolle on
alustettu tänään International
Paper Co:n ja 4,000 lakkossa
olevan paperitehtaitten työläisten
välinen rita. Kysymystä on
määrätty tutkimaan neuvoston
jäsenet C. A. Crocker ja T. M.
Guerin. Komitealta on pyydetty
tulkintaa askeisen palkan määrää-
misen suhteen kysymyksessä
josta on vallinnut erimielisyyttä,
mikä johti lakkoon. Komitealle
on myöskin annettu määräys
viemään tutkia paperitehtaitten
työoloja ja suositella niitä
muutoksia mitkä havaitaan
tarpeelliseksi. Komitean
jäsenet ovat selittäneet, etteivät
he aloita tutkimista ennen-
kuin lakkossa olevat työmiehet
palaavat töhön sovitteluneuvot-
telujen ajaksi.

Uuion johtaja työnvälitystoimiston
päämieheksi.

Washington, D. C., 26 p. heinäk. —
Amerikan Federation of Labor
liiton kaivostöeläis-departmentin
päämiehen, liiton varapäämiehen
komitean jäsenen, James Lordin
nimitystä hallituksen yleistyön-
välitystoimiston kaivostöeläis-
sivä koskevan viraston päälliköksi.
Lordin johtaman toimiston
tehtävänä on hankkia työvoimaa
kaivannoihin.

Fickert puolusteleiksen.

Sacramento, Cal., 25 p. heinäk. —
Piirivyyttä Charles M. Fickert,
joka johti syytösjuttua Thomas J.
Mooneya vastaan on kuvernööri
Stephensille lähettämässään
kirjelmässä väittänyt, että
presidentti Wilsonin asettama
tutkijakomitea oli myöntänyt
Mooneyn tulleen oikealla tavalla
tutkittuksi ja hänen syyllisyytensä
laillisesti todistetuksi kuin
myös, että tämän tutkijakomitean
puheenjohtaja Felix Frankfurter
oli vakuuttanut olevansa
vakuuttanut Mooneyn rikokselli-
suudesta mutta oli sanonut
Yhdysvaltain hallituksen “olevan
halukkaan tunnustamaan ei
ainoastaan Venäjällä, mutta
myöskin Yhdysvalloissa olevia
radikaaleja” kannattamalla
Mooneylle uuden tutkinnon
antamista.

Sotabondeilla nykyään suurempi menekki Englannissa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Liverpool, 25 p. heinäk. —
Sotabondien menekki viime
aikoina ei johdu pelkästään
isänmaallisten ponnistuksista,
selittää Daily Post, vaan
neutraalisten maiden talhouta
on tehty huomattavia ostoja
viime päivinä. Jos tämä
on totta, on se mieltäki-
nittävä todiste neutralisten
maiden katsantokannasta
sotakysymyksessä.

Presidentti suosii ainoastaan hallituksen kannattajia

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., July 26, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

San Antonio, Tex., 25 p. heinäk. —
Kongressimies James L. Slayden,
joka on edustanut piiriään
kongressissa 22 vuotta on
vetytynyt sryään politiikasta
sen jälelta kun vaalitaistelussa
hänen kilpailijansa julkaisivat
presidentti Wilsonin lähettämän
sähkösanoman joka kuului:

“Hallitus ei tahdo sekaantua
vaaleihin sellaisten ehdokasten
välillä, jotka ovat olleet yhtä
uskollisia, mutta ken tuntee
Slaydenin toiminnan ei voi sanoa
hänen kannattaneen hallitusta.”